

U múuch' meyajil ti'kukinsaj jo'olpóopil ti' le moólayil

muuk' yéetel puksi'k'al yo'olal Quintana Roo.

Ti' tuláakal u kajnáalilo'ob QUINTANA ROOJE' ak síi-óoltik le ts'íibo'oba'u tuuklil le kukinsajo' yéetel u ts'áabal táanil le máaxo'ob kuntakpajlo'ob ti' le kukinsaj jo'olpóopilo' yan u jo'olo'ob ichil le múuch'meyaj " MUUK' YÉETEL PUKSI'IK'AL YO'OLAL QUINTANA ROO".

ak tuukule' ku jóok'olti' ka'apáak bix ak wilikle meyaja'lelo' u muuk'il ak tuukul u jach k'a'abéetil ti' tuláakal ak meyaj ti'kukinsik jo'olpóopil, lela' ku beytal way QUINTANA ROOJE' yan u beykunajil ti' u jo'osa'al táanil le kaaja' jaaj-óolil yéetel ma'alob kuxtal ti' le paalalo'ob ku ch'íijilo'ob, u láak' ba'al xane', tuláakal le wiinko'obo' leeti' u kajbal yéetel u ts'okbal tuláakal meyaj bey ak múuch'tambale' je'u beytal ak ts'okbesike'.

Yéetel le e'esajoochel ts'íiba' ak we'esik te'exa' u yich junp'éel múuch' tsikbal mantaka yéetel xan je'ek'ab tu'ux ak we'esik le tuukulo'obo', talamilo'ob yéetel u k'áatchi'o'ob le kajnáalilo'ob ak kajtalil, takpaja'ano'ob ichil ak múuch'meyaj. U tuukulo'obe' ku suut t'aanta'al ti' ba'ax u k'áato'ob ka'aj meenta'ak, tuukla'an beyxan utsil jets'a'an ti'al u beytal u jo'osa'al táanil, tu tojil ak tuukulo'on yano'ob, ku bino'ob tu bejil ka'aj yanak u ts'áako'ob ma'alob jets'el-óoltu beelil le ba'ax ku tal u náats'alo', ti' le suutuka' yan ak jets'kuntik ti' junp'éel k'iin ku náats'al, ko'ox a'ake' tu ja'abil 2030.

Ti'al múuch'kintikle ba'alo'oba', ak múuch'meyaj kukinsaj jo'olpóopil ti' QUINTANA ROOJE' KU TSOKBESA'AL yéetel le u'ukp'éel un'ukbesajo'oba':

_u yanta'al wiinko'ob, u kananta'al baatsilo'ob,ko'olelo'ob,tankelmo'ob yéetel mejen paalalo'ob

_u mu'uk'a'ankunsa'al le tojbe'enilo', u yanatal jalk'abil ti'al ma' loobilta'al yéetel le kanáanilo'.

_u beytal a náajaltik ma'alob meyaj yéetelxan a jóok'ol táanil.

_u kananta'alle sijnáalilo', u kananta'al u yik'lelo'ob k'a'náab,yéetelxan u ts'áabal ojelbi u ma'alob u yóol le iik'o'.

-Toj-óolal yéetel toj kuxtal

_ka'anal xookil, u k'aj-óolta'al le ka'ansajo'obo',le kambalilo'obo' yéetel miatsil.

_u ka'aj su'utul u t'aan le kaajo', u mu'uk'a'ankunsa'al le kúuchil meyajo'obo'.

_U ts'áabal táanil le k'oja'ano'obo'.

Ti'al le je'ela', junp'éel nojochmúuch'kinsik ak muuk'ile', yáaxtáanile' yéeteljunp'éel múuch'tsikbal ichil tuláakal le wiinko'obo',múuch' meyajo'ob,kúuchil xooko'ob, aj-meyajo'ob,ximbal máako'ob, yéetel u yoxp'éelil u chuka'anil jo'olpóopil, tu'ux u ts'okbale' u junp'éeli'kunsa'al ti'al u yanta'al u kajnáalilo'ob QUINTANA ROOJ.

U ka'ajets' tuukule' u ts'áabal ojelbil ti' le kajnáalo'obo',leeti'o'ob yáax ts'áano'ob táanil ti' u meyaj jo'olpóopil le o'olale t'aana'ano'ob ti' u takpajlo'ob,ba'ale' k'a'abéet

xan u k'áatikoób ba'ax k'a'abéet ti'o'ob ti' le jo'olpóopilo'ob takpaja'ano'ob ichile le kukinsajo' tumeen ku yu'uba'al u t'aano'ob ti' le nukuch kúuchilo'ob beyxan u tuuklile' u jo'osik táanil le kajnáalilo'obo', u yantiko'ob beyxan u chinpooltik u nu'ukulo'ob, u kuxtalo'ob yéetel xan u jalk'abilo'ob chen wáa u yoochel le k'asa'anilo' tun ch'ene'etik u tuukulo'ob beyxan u baatsiloi'ob.

Yéetel le múuch'kukinsaj jo'olpóopilo' "MUUK' YÉETEL PUKSI'IK'AL YO'OLAL QUINTANA ROOJE' " to'one' ak k'ubmaj kuxtalo'on ti'al akp'isik u beejil junp'éeel Mexikóo toj u kuxtal, ku jóok'ol táanil yéeteljunp'éeeli' u tuuklil u yantal tuláakal ba'al ti' tuláakal máak. Ti'al ak meyaj yo'olal junp'éeel ma'alob jo'osaj táanil ti'al baatsiloi'ob beyxan ti' le paalalo'ob ku ch'iijilo'obo'.

Ts'o'ok wilik, to'one' junp'éeel muuk' ku peksik beyxan ku mu'uk'a'ankuntik le noj kaaja', yéetel ak k'ub-óole' beyxan ak síi-óol tuukule', mina'an u k'íinil mix u kúuchil ti'al k'aak'as t'aano'ob, p'ektambáail wa jatspajal, to'one' mantats' mu'uk'ankunsik le múuch'meyajo'junp'éeeli' tuukul ti' le ts'ook k'iino'obo'. Le múuch' e'esaj meyaja' u mu'uk'a'ankinsmubáa ti' u meyajo'ob nukuch máako'ob yéetel ko'olelo'ob u k'ubmaj u yóolo'ob ti' u meetko'ob junp'éeel ma'alob balkaaj, yéetel u paaktiko'ob u ja'abilo'ob 2030, ts'o'ok u yanayal u beejilo'ob ti'al tak QUINTANA ROOJE'N táan u mu'uka'ankunsa'al junp'éeel toj kuxtal yéetel síi-óol, yéetel jets'-óol ti' tuláakal máak.

Ti'le múuch'meyaja' yanto'on junp'éeel kajbal mixmáak kun bin chen beyo', ak kanantik le wíinko'obo' u a'almajt'aanil ti' u kuxtal yéetel u jalk'abil ti' tuláakal ba'alo'ob. Yéetel le tuukula', ak chimpooltik u jalk'abil le wíinko'obo' u ts'u' u tuuklil ak meyaj, ti'al ak ts'áaik ojelbile' tuláakal wíinke' ka'aj yanak u tuuklil u yéeyik yéetel jalk'abil ba'ax k'a'abéet ti'.

Yéetel le tuukula' k'a'abéet u jetskunta'al le wíinko' ka'aj yanak ti' unaj u kuxtal, ku takpajal xane' ka'aj yanak ti' junp'éeel ma'alob kuxtal, tu'ux kun yantal ti' ma'alob ka'ansaj beyxan ka'aj yanak ti' ma'alon ts'aak, lela'yéetel u tuuklil u chukbesa'al u chuka'anil u ma'alob ch'iijil, ba'ale' ichil ak múuch' meyaje' ak na'atike' ak mu'uk'aa'ankunsik u jóokól táanil le wíinko'obo' leetu' ts'áabal u muuk' le kaajo'obo'.

Le yáax t'aan ak meema' ku bisko'on ti'junp'éeel ak chukbesaj meyaj, tuláakal múuch'meyaj ti' kukinsaj jo'olpóopilo'obo' takpaja'ano'ob ti' le múuch' meyaja',

K'a'abéet u ts'áaik u tuukulo'ob u yáantiko'ob le wíinko'obo'. U k'áat ya'ale', le náajal taak'iino', le toj -óolalo', le ka'ansajo', le miatsilo', le u nojochtal le miatsil ichil u láak' ba'alo'obo', k'a'abéet u takpajlo'ob ti' le meyajo'ob beyxan u jets'kuntik le ba'ax k'a'na'an te' wíinko'ob kaja'ano'ob tu lu'umil QUINTANA ROOJ.

Ak tuukulo'obe' sáask'ale'eno'ob yéetel le kajnáalilo'obo' je' u beytal u jets'ik u tuukulo'ob, tu'ux yan junp'éeeli' tuukul yéetel le tsool t'aana' te'ej ko'on yantali', ba'ale' tu'ux ma'táan u chimpoolta'al le tsoolts'iibo'oba', yan u yila'al junp'éeel talamil yan u taasik le ba'ax ken u ts'áa toj jalk'abil, toj kuxtal yéetel u kanantik u kuxtal le wíinko'obo'.